

SLOVENSKI NAROD.

Izjaja vsak dan sveder, imiši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 80 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Položaj v Franciji.

V Ljubljani, dne 11. oktobra.

Politično obnebe na Francoskem, ki je bilo nekaj časa sem nenavadno čisto in jasno, jelo se je zadnje dni nevarno temniti in skoro je pričakovati viharja, to je ministerske krize. Uzrok tej mogoči premembi, kateri z ozirom na rusko-francoske razmere ni odrekati vse mejnarodne važnosti, je neznan, skoro malenkosten, a vendar bi utegnil roditi mnogo resnih, če ne vnanjih pa vsaj notranjih komplikacij. Iskati je ta uzrok v severni Franciji, tam, kjer je svoječasno sedaj že pozabljeni Boulanger si pridobil prve privržence, v tistih okrajih, kjer so v vsem javnem življenju pridobili odločilno silo socialistično nadahnjene rudarji, s katerimi se ni šaliti, kakor so se na svojo žalost osvedočili že najboljši politiki sedanje Francije.

Veliki rudokopi v tem delu Francije so last posameznih društev ali podjetnikov, kateri so po svojem političnem prepričanju naravni in neposredni nasprotniki socializma, torej tudi rudarjev. Ti skrajno in časih res pretirano konservativni možje ne zamudé nobene prilike, pokazati delavcem in drugim služabnikom svojo gospodarsko premoč in so prav s tem brezozirnim izvrševanjem svojih pravic že nekatere kratke prouzročili velike štrajke in krvave izgrede. Vlada je že večkrat skušala pridobiti si nekoliko upliva na te lastnike rudnikov, da bi mogla o kritičnih trenutkih avtoritativno uplivati na rešitev javljajočih se nasprotstev mej delodajalci in delojemniki, a doslej bil je vsak takšen poskus brezuspešen, zlasti še zategadelj, ker je največjim protivnikom delavskih tirjatev prištevati tudi predsednika republike gospoda Carnota, ki je kot bivši finančni minister že sam moral večkrat češnje zobati s temi trdoglavimi francoskimi socialisti. — V jednom teh krajev, v mestu Carmaux volili so občani pred kratkim novega župana in zmagal je navzlic vsemu pritisku lastnikov ondotnega premogokopa kandidat socialistov, preprost a bajé jako sposoben rudar. Novi župan izvrševal je svoja opravila, katera mu je naložilo zaupanje njegovih soobčanov, jako točno in vestno, a ker za to častno službo ni dobival nikake plače, moral je seveda tudi nadalje še ostati na dosedanjem svojem mestu,

namreč v rudniku. Dvema gospodarjema pa ne more nihče služiti, niti francoski socialist ne, in tako se je primerilo, da je župan-rudar tekom zadnjih dveh mesecev večkrat od dela izostal in osemindeset dni zamudil. Navzlic tej zamudi zahteval je mož popolno mezdo, katero mu je pa uprava rudnika odrekla in mu službo odpovedala. To je zadostovalo rudarjem, da so zagnali grozen vik in krik, zahtevajoč, da mora družba tudi nadalje še plačevati tega delavca, če prav ne hodi na delo, češ, da mora spoštovati „suffrage universelle“ in ker tudi država v takšnih slučajih ne postopa drugače s svojimi uradniki, katerim je javno zaupanje izročilo takšen posel, da ne morejo izvrševati svoje službe. Da ta tirjatev socialističnih rudarjev ni pravična, se dá otipati, ni torej treba tega še posebe dokazovati, a slučajna analogija z državnimi služabniki je zadostovala nekaterim krogom, da so jeli rudarje v tej stvari podpirati — ad captandam benevolentiam seveda — in tako je nastal veliki štrajk, iz katerega se utegne še izcimiti ministerska kriza.

Rudarji v Carmauxu ustavili so vsi do zadnjega delo in ne marajo začeti, dokler njihov župan in tovariš ne dobi popolnega zadoščenja. Navzlic veliki bedi, ki vlada mej delavci, nikakor ne mislijo odnehati. Vlada odposlala je skoro celo vojsko v ta kraj, da vzdrži red in mir, katerega nihče ne moti. Priznati se mora štrajkujočim rudarjem, da se védejo doslej povse zakonito, s čimur pa še nikakor ni rečeno, da se bodo tako védli tudi v bodoče. Pomankanje narašča vse bolj in bolj, dobrovoljni doneski domačih in inozemskih somišljenikov ne zadoščajo v podporo mnogoštevilnih familij in tako je skoro pričakovati, da pride do izgredov. Navzlic tej, po izkušnjah prejšnjih let potrjeni perspektivi ne stori vlada čisto nič, da bi naredila konec tem razmeram. Javno mnenje se vsled tega vse bolj in bolj razburja in politične stranke, katere so z ozirom na zvezo mej Francijo in Rusijo vselej podpirale ministerstvo Loubetovo, so baje že ukrenile, odpovedati mu svojo pomoč. Konservativci so nezadovoljni, ker vlada ne postopa energično zoper socialiste, radikalci pa so nezadovoljni, ker ne postopa zoper lastnike rudnikov. Ako pa bi le jedna teh strank dala svojemu nezado-

voljstvu duška v zbornici in se izrekla zoper vlado, morala bi ta odstopiti, ker nima zanesljive večine ali bolje rečeno, ker sploh nima nikake zaslombe niti v narodu niti v zbornici. Vse okolnosti kažejo, da se bo to zgodilo, čim se snide parlament in v tem tiči nevarnost sedanje situacije. Ministerske premembe so sicer na Francoskem kaj navadne in nekatere stranke, zlasti radikalci, so uprav strokovnjaki glede podpiranja vladnih sistemov, a to pot je stvar zelo zamotana. Sedanje ministerstvo je plod ne preveč dostojne intrigue predsednika Carnota, sestavljeno in vzdržano umetno, kajti sedanja zbornica je takšna, da sploh ni moči sestaviti večine brez kompromisa mej večjimi strankami. Ako propade ministerstvo, obsenčilo bi to prav izdatno ugled predsednika Carnota, ki je s tem ministerstvom nekako osebno angažiran in kdo vé, bi li mogoče bilo sestaviti drugo; najbrže bi bil predsednik republike prisiljen razpustiti zbornico in razpisati nove volitve, katerih končnega izida ni moči presoditi. To so splošno pripoznane reči in če jih ponavljamo, storimo to le, da pojasnimo situacijo. Radikalna stranka pozna ta slučaj jako dobro, kakor je to že opetovano na usta svojih voditeljev priznala in že večkrat mikalo jo je podreti umetno zgradbo Carnotovo, da se ni bala za svoj ugled v narodu. Carnot krotil je doslej svoje protivnike z zvezo z Rusijo, ki je v narodu silno popularna, a bolj ko za to zvezo so francoski volilci dovzetni za usodo svojih rojakov-rudarjev in zato bodo morda radikalci izkoristili to priliko in se lotili odločilnega boja, kateri ne bo brez pomena tudi za bodočo volitev predsednika republike. — Tako nam kaže ta slučaj, da morejo časih tudi silno malenkostne reči postati usodepolne važnosti za ves političen sistem.

Svetčev banket.

V Ljubljani, 10. oktobra.

(Konec.)

Vč. gosp. St. Korenić, katehet v Zagrebu, ki se je udeležil tudi kat. shoda, kateri ga je pa zelo razočaral, poslal je na povabilo k Svetčevemu banketu nastopni list:

Vaš vrlo cienjeni list, u kojem me blagoizvoliste pozvati na banket dičnome i zaslužnome sta-

LISTEK.

Amerikanski dvoboj.

(Spisal E. Volinski; iz ruščine preložil Vinko.)

I.

— Krasna ženska! Nenavadno bitje! Očarujoča stvar!

— Kaj je nenavadnega na njej? Ne umejem...

— Kako to? ... Ali ni divna, vražje lepa?

— Dolga, suha Nemka!

— To kretanje!

— Prav okorno — hči nekega izvoščika —

— Te oči! Poglejte te oči!

— Podobne so očem slanika —

— Gospod! —

— Vam v službo. —

— Dajte mi zadoščenja za vaše besede.

— Jako rad...

— Jutri pošlem k vam svoji priči...

— Tu je moja vizitka —

— In mladenič, visok, močan, rudečeličen, pravi sin meglenega Albijona, podá knezu Valinu svojo

vizitko, iz katere ta razvidi, da je njegov protivnik Mr. Robert Rajd, esquire.

Ta prizor se je pripetil v Peterburgu, v Mihajlovem gledališču. Ko se je pričelo drugo dejanje nemške operete, ploskal je mladi knez Valin oduševljeno kot gost nastopivši nemški pevki ter se oziral na vse strani, hoteč navdušiti tudi druge gledalce, sedeče v prvi vrsti. Knez Valin se je sila poganjal zanjo ter smatral za svojo dolžnost, odlikovati jo na ta način.

Toda Rajd, ki je tudi sedel v prvi vrsti, zeval je neprestano, poluglasno žvižgal in jedenkrat, ko je igralka že res prenapačno zapela, zasikal. Knez se je pri vsakem sikanji jezno obrnil ter Angleža zlobno pogledal.

— Da bi ga vrag vzel! mrmral je sam pri sebi. — To mi ta angleški baldog drago plača!

Valin govoril je popolnoma čisto, a smatral je za dolžnost pravega človeka, na lahko hohujati v govorjenju.

Ko je bila opereta končana, stopil je še jedenkrat k Rajdu.

— Jutri se torej snideva z orožjem v roki?

— Na prijetno svidenje!

Mlada moža se priklonila drug drugemu in se razideta.

II.

Robert Rajd, zastopnik bogate angleške firme v Peterburgu, bil je originalen človek, kakor vsak Anglež. Kazal je najhujšo mržnjo za vse, kar je imelo na sebi le količkaj navadnega in vsakdanjega. Po njegovem mnenju ni smel gentleman nikdar delati tako, kakor navadna druhal. Zato je drugi dan z največjo ljubeznivostjo vzprejel priči Valinovi, ko sta prišli k njemu.

Gosta sta sedla v mehka naslonjača, zapalila si dragi smodki ter pomolila noge proti gorki peči.

— Blagorodni gospod Rajd, — prične jeden izmej prič ter izpusti velik kolobar dima, — hm... hm... hm... gotovo ste uganili namen najinega pohoda.

Rajd molčé pokima.

— Prišla sva zato, da se dogovorimo o pogojih dvoboja...

— All right...

— Kje in kdaj vam bode drago?

— Kakor vama je znano, gospoda, — prične Rajd, — prepovedujejo ruski zakoni dvoboj. Zatega-

rini Svetcu, primio sam sa veseljem. No od srca žalim, što osobno ne mogu prisustvovati k toli patriotskoj narodnoj svetkovini, gdje mili slovenski naš narod slavi svoga starinu, koj je „spiritus agens“ u društvu sv. Cirila i Metoda, pošto sam službeno zapriečen jer je nedelja, pak treba da kao kateheta služim svetu misli i exhortu držim mladeži. No ja se, veleučeni gospodine, u duhu radujem toj slavi, ja znam, da je na vječnu in vremenitu korist i ponos milim Slovencima, pošto društvo sv. Cirila i Metoda i u religioznom i u patriotskom duhu liepo i plemenito djeluje.

Budite uvjereni, Veleučeni gospodine, da se mi od srca radujemo svakoj plemenitoj, patriotskoj nakani i pobudi milih Slovenaca kao i obratno, da nas duša boli, kad čujemo i vidimo, kako neprijatelji toliko zaprijetka stavljaju našoj braći u njihovom narodnom razvitku. No ništa, čim žešća i napornija bitka, tim će biti sjajnija pobjeda. Jer istina i pravda treba da pobjedi, a laž da zaniemi.

Zahvaljujuć Vama Veleučeni gospodine i dični patriota na ljubeznom pozivu, bilježim se sa osobitim pozdravom

Vaš pun štovanja pokoran
Stjepan Korenić.

Ajdovščina. — Možu po volji božji Slava! — Podružnica sv. Cirila in Metoda.

Ajdovščina. — Vrlemu branitelju biserja slovenskega naroda, družbe sv. Cirila in Metoda, kliče gromoviti: živio! — Društvo „Edinost“ v Ajdovščini.

Ajdovščina. — Narodnemu prvoboritelju in zagovorniku naše prve trdnjave izreka svojo udanost — Društvo za podporo rokodelcev v Ajdovščini: Lokar, predsednik.

Barkovlje. — Slaviteljem, braniteljem posebno nam prevažne družbe ter starosti Svetcu kliče gromoviti: Živeli! Sloga, vladajoča v Ciril-Metodovi družbi, uzor našim odnosajem, vlada naj mej celokupnim narodom! — Dragotin Martelanc, Cvetko Martelanc, Franjo Ščuka, Šmuc, Anton Ščuka, Pertot Jakob, Bandus Ivan, Znidaršič Ivan, Znidaršič Josip.

Barkovlje. — Barkovljanski mladeniči pevci „Adrije“ kličeju v boju za narodnost osivelemu starčku Slava! Bog živi družbo sv. Cirila in Metoda!

Barkovlje. — Stojte trdni kakor skala, da se Vas bo vsa nasprotna stranka bala! Bog Vas živi mnoga leta narodnemu napredku v korist! — Odbor kmetijske družbe v Barkovljah.

Barkovlje. — Bog Vam daj svojo pomoć ker delate v korist Družbe sv. Cirila in Metoda! Bog Vas živi mnoga leta! — Jakob Pertot.

Barkovlje. — Od Črne gore do Urala, od Balkana do Triglava vam bo slava stala! — Obrtničko društvo v Barkovlju: Martelanc Cvetko, Martelanc Ivan, Martelanc Anton, Stare Simon, Martelanc Franc.

Barkovlje. — Kličem trikratni Živio iz globočine svojega srca in voščim srečen napredak družbi svetega Cirila in Metoda. — Jakob Pertot, Barkovljanski Slovenec.

Čepovan. — Slava Svetcu, slava vodstvu sv. Cirila in Metoda! Narod, ki ne časti svojih zaslužnih mož, ni vreden, da jih ima. Živel torej starosta kranjskih Slovencev, živelo vodstvo sv. Cirila in Metoda, živili Svetčevi častilci! — Odbor kat. pol. Čitalnice v Čepovanu.

Bolec. — V duhu kliče z vami: živio Svetec in ves odbor! — Već društvenikov.

Buzet. — Solidarni u veselju, tugi, u dobru i zlu sa milom slovenskom braćom, čestitamo na priznanju uspješnoga rada spasonosnoga društva Cirila Metoda. — Buzetski Hrvati.

Divača. — Svetec nam bodi vzor. Rekel je bil na Bleiweisovom grobu, naj njegov izgled potlaži nasprotujuće strasti. Sedaj nas tolaži Svetec in vodi, da zatremo razpor. Za to pa Bog ž njim in vsi rodoljubi! — Za občino Naklo na Goriškem: Županstvo.

delj predlagam, da se podamo v Ameriko. Dan današnji se bijeju vsi brivci in uradniki z meči in samokresi. Vaš najpokornejši sluga ima čast nositi aaslov „esquire“ — to vas, nadejam se, sili, da izberete kakov originalen način dvoboja.

— Na primer?

— Z nekoliko besedami vama razjasnim svoj načrt. Odidemo v Ameriko in čez štirinajst dnij, ob drugi uri popoldne, snidemo se pri niagarskem slapu. Tam bodeta že pripravljena dva balona. Knez sede v jednega, jaz v drugoga. Vzdigne se nad slap in iz daljave trideset korakov ima vsak pravico, jedanokrat ustreliti v balon svojega protivnika. Drugo se umeje samo po sebi in izid pokaže, komu je usojeno poginuti v valovih Niagare... Končal sem, gospoda. Vzprijemeta li moj predlog?

— Z veseljem!

— Torej dné 12. avgusta ob dveh pri Niagarskem slapu...

Priči stisneta Rajdu desnico ter odideta knezu naznanit pogoje pribodnjega boja.

(Konec prih.)

Divača. — Obsojamo neosnovani napad na družbo sv. Cirila in Metoda in nje odbornike, katerim kliče: Živeli! Živel Svetec na mnoga leta! Narod je za teboj, torej nevstrašno naprej! Divaški rodoljubi.

Gorica. — Slava Svetcu! Slava Koblarju! Živilo uzorno vodstvo Ciril-Metodove družbe! Živeli slavljencevi slavitelji! — Cenčič, Križman, Lasič, Medvešek, Možina, Poberaj, Prinčič, Viktorij Zorn, učitelji.

Gorica. — V boju za narodove pravice vstrajajočemu in osivelemu stebru slovenstva Luki Svetcu večna slava, večni spomin! Slava slaviteljem njegovim! Živila družba sv. Cirila in Metoda! — Prvaški Sokol.

Gorica. — Gospodu Svetcu in uzornemu vodstvu naše družbe: Slava! — Berbuč, Blažon, Fabijan, Ivančič, Kragelj, Sivec, Čebular, Poniž.

Gorica. — Proslavljajočim zasluge vrliga staroste narodnih prvoborilcev pridružuje se v duhu s krepkim: Živio! — Ženska podružnica Goriška.

Gorica. — Bog živi Ciril Metodovo družbo! Bog živi Luko Svetca! Nazdar njegovim slaviteljem! — Goriški Sokol.

Gorica. — Krvavega stegna in njegovih somišljenikov protinarodne tendence odločno obsojajoč, kliče: Bog živi našo družbo ter vse njene vrle zaščitnike! Naš čolnič otmimo! Goriški nar. govedarji.

Hrpelje. — Z navdušenjem pripoznavamo vrliga boritelja Svetca za našega narodnega vodjo. Živili vsi njegovi častilci! V duhu z vami združeni: Kaspar Kastelic, Jože Kastelic, Štefan Šiškočič, Jože Kljun, Radoslav Mankoč.

Kanfanar. — Slažem se sasvim sa slavitelji Luke Svetca, protjeranoga od katoličkog sastanka! Bog živi njega, Ciril-Metodovu družbu i sav njezin odbor, živili! — Korbar, kapelan, Zminjski.

Kanfanar. — Vzornemu vodji Ciril Metodovega društva, uzoru duhovnikov, nevstrašnemu narodnjaku, velečastitemu gospodu Tomu Županu; podpredsedniku blagorodnemu gospodu Luki Svetcu, vrlemu zagovorniku prepotrebne družbe častitemu gospodu Koblarju, sploh vsemu slavnemu odboru Ciril Metodovemu kliče: Bog Vas živi, hrabri, nevstrašeni boritelji za sveto našo stvar. Za vero, narod, cesarja delajmo skupno, složno, da pridobimo toliko već v morje potujčevanja pogubljuje se dece slovenske materi naši Slavi. Slava častilem Luke Svetca! — Jovan Cotelj, kapelan, Folta, kapelan Ceroniski, Križnič, posestnik.

Kobarid. — Slava družbi svetega Cirila in Metoda! Slava njenemu predsedniku! — Kobaridska Čitalnica.

Komen. — Svojemu narodnemu očetu, staremu bojevniku za narodna prava ter vzoru rodoljuba Luki Svetcu kliče gromoviti živio in mnoga leta! — Komenski rodoljubi.

Komen. — Bog nam ohrani mnogaja leta našega nestorja! — Srečko Kavčič.

Pazin. — Prezasluznomu borocu Luki Svetcu izriču zahvalno priznanje — Rodoljubi srednje Istre.

Prosek. — Bog nam ohrani prekoristno družbo sv. Cirila in Metoda pod tako izbornim vodstvom kakor sedaj. Slava velezaslužnemu Svetcu! Živeli slavitelji! — Pevsko društvo „Hajdrih“ v Proseku.

Prosek. — V duhu družimo se slaviteljem najdražje nam družbe in velezaslužnega narodnega borilca kliče: Slava družbi sv. Cirila in Metoda! Slava njenemu uzornemu vodstvu! Slava, slava slavnemu našem Svetcu! Zaničevalenzasmeh napadaočim don Quixottom. — Balanc, Kok, Godina, Koren, Iv. Nabergoj, ml., Slavik.

Nabrežina. — Podpisani, vsi zavedni ter napredni in zatorej nič slabši slovenski katoliki, kakor privilegirani farizeji po Sloveniji, prosimo, da, kar opominjamo resno naše novodobne Wicinge: nehaite z narodnim samomorom, dokler je še čas! Stopite nazaj v kolo naših obče po Božji in narodni volji poklicanih prvoboriteljev — dičnih naših Svetcev — da skupno branimo, ne gledé na stan in rod svete naše narodne svetinje proti neštevilnim brezozirnim slovanskimi nasprotniki.

Kakšen Vam bode odgovor pred narodom in tam pred Bogom, če proklinjate jezik lastne matere, pridigujete sovraštvo med rodniimi brati na korist največjim slovanskim vragom in sučete bojevito meč namesto križa miru in ljubezni?

Védite, če zatiraš v Slovencih narodnost, dušiš i vero! Naše geslo bodi: Bog in narod nerazdružena! — Nemec, Gruden Ivan, Gruden Fran, Grbič, Cigoj, Radović Ivan, Perič Josip, Perič Ivan, Tomšič, Resman, Janez Caharija, Caharija Silvester, Josip Caharija, Anton Caharija, Ig. Tancé, župan, Jos. Černe, Vrstovšek, Stupica.

Prosek. — V duhu z vami kliče: živela družba sv. Cirila in Metoda taka, kakršna je sedaj. Živio narodni prvoboritelj Luka Svetec! Živeli njega častilci! Obžalujemo farizejske napade na naše narodne bisere! Sv. Ciril in Metod prosita za njih spreobrnitev! — Alojzij Goriup, Marino Luksa, Ljudomil Nabergoj, Čibič.

Sežana. — Odobrava pohvalno postopanje družbe sv. Cirila in Metoda in obsojave nje nasprotnike, kliče: Slava Svetcu! Živeli častilci njegovi! Neustrašeno in odločno naprej! — Čitalnica v Sežani: Kanobel, Kante, Kosovel.

Sežana. — Za slovenski narod vnetim kliče osnovana podružnica sv. Cirila in Metoda: Slava, Živio Svetec! — Odbor.

Sežana. — Vsem zbranim, zlasti osivelemu prvoboritelju Svetcu srčni: Na zdar! Naprej, majka Slava! — Učiteljsko društvo: Kante, Bano.

Tolmin. — Le Luke Svetca nazori naj vodijo naše narodne voditelje! — Županstvo občine Sv. Lucija.

Tolmin. — Bog živi društvo sv. Cirila in Metoda! Slava Svetcu! Slava zbranim boriteljem! — Tolminski rodoljubi.

Tolmin. — Dokler slovenski rod — ima po zemlji hod — rod svoj ljubiti će — Tolminsko dekle. — Tolminske rodoljubkinje.

Tolmin. — Slava Svetcu! Slava odboru družbe sv. Cirila in Metoda! — Odbor bralno-pevskega društva „Volče“.

Tolmin. — Zbranim sinovom Slovenije in njenemu slavljenu gromoviti: Živio! Cvetela družba sv. Cirila in Metoda! Vzgaaj nam krepke značaje! — Bralno društvo pri Sv. Luciji.

Tolmin. — Pridružujemo se protestu proti neosnovanim, odurnim napadom na častnega Svetca in naše velevažno šolsko društvo. Živela prava narodna zavednost! — Sv. Lucija: Ignacij Kovačič, nadučitelj; Guzelj, učitelj; Kenda, filolog; Munih, pravnik; Kovačič; Anton Mikuz; Anton Vuga; Franc Kovačič.

Tolmin. — Uvažjuoč neobhodno potrebo družbe sv. Cirila in Metoda, kliče Tolminsko učiteljsko društvo njenemu uzornemu odboru trikratno Slava! zbranim boriteljem za slovensko narodnost! — Odbor.

Tolmin. — Trdnega prepričanja, da oni, ki nas hočejo v narodnosti mlačne storiti, pomagajo našim sovražnikom čimprej narod naš potujčiti in s tem oropati nas vere naših pradedov, kliče zbranim boriteljem za slovensko narodnost krepki: Živio! Naprej! — Tolminski člani „Sloge“.

Trst. — Slava tebi Svetec, Oče, steber domovine naše mile, katero nam brat dušman streti, hoče. Živeli Koblar in somišljeniki. — Kalan Andrej, Gasperuzzi Lucija, Počkaj Marija, Ipavic Franja, Fabjan Marija, Počkaj Anton, Zelen Franjo, Ipavic, Gropaje Josip, Jalčič, Umek Ivan, Cokelj, Cokelj I. Gulin, Krmpotič Josip, Polič Fran, Tržančan, Volčič Vekoslav, Fabjan Josip, Senožski, Vič Josip, Kravos Miha, Pertot, Poljšak Miha, Colja, Švagelj.

Trst. — Slava vrlemu zagovorniku družbe sv. Cirila in Metoda! Živelo nje vodstvo! — Ženska podružnica.

Trst. — Cvela družba Cirila-Metoda! Živio Svetec! — Mikota, Kočijan, Janša.

Trst. — Slava Svetcu! Živela družba sv. Cirila in Metoda! Živelo njeno vodstvo! — Moška podružnica.

Trst. — Slava braniteljem narodnih svetinj! Naprej! — Trebičan, Skorkljan.

Trst. — Boreči se zoper narodne nasprotnike ob obalih Adrije, visoko cenimo šolsko družbo sv. Cirila in Metoda. Bog živi nje skrbno vodstvo! Proč z narodno mlačnostjo in naprej po starem geslu! Občinarji Rojanski: Katalan Josip, Pertot Josip, Piskanec Anton, Piskanec Just, Turk Josip, Gregorič Ivan, Požar Josip, Katalan Josip, Ferfolia Franjo, Mikelič Franjo, Bremlič Anton, Piskanec Andrej, Gerdol Ivan, Vrabec Anton, Piskanec Josip, Piskanec Ivan, Katalan Anton, Piskanec Andrej, Ščuka Mihael, Piskanec Ivan Marija, Zlobeč Franjo, Piskanec Franjo, Ferluga Ivan, Marija Černe, Jurij Majcen, Franjo Pegan, Josip Ferluga, Jakob Trnovec, Franjo Stebel, Ivan Ferluga, Andrej Kramar.

Trst. — Slava Svetcu, Koblarju in sedanjemu družbinemu vodstvu! — Bivši odbor podružnica na Greti.

Trst. — Prisostvjuoč v dubu svečanosti vsega slovenskega naroda, kliče močno: Slava vodstvu družbe sv. Cirila in Metoda! Živeli: Svetec, Koblar! Pogumno in odločno naprej! — Politično društvo „Edinost“.

Trst. — Bog živi Svetca in Koblarja, branitelja naše prevažne šolske družbe! Bodimo jedini, da napredujemo duševno in gmotno. — Rojansko posojilno in konsumno društvo.

Trst. — Zbranim somišljenikom rodoljubni pozdrav! — Pevsko društvo „Zarja“ v Rojanu.

Trst. — V duhu radujemo se z vami ter kliče močno navdušeno Slava rodoljubnemu Svetcu in družbi sv. Cirila in Metoda. — Kerže, Grebenc, Pegan, Štritof, Muhel, Zaloker Ivan, Valenčič Ivan, Pavlovič Anton, Lampe, Prelog, Kocijančič.

Trst. — Sakupljenim braniteljima liberalnih načela žele uspjeh Hrvati — Križ, Gjivič, Maroevič.

Trst. — Presrečno pozdravlja vse zborovalce, izrekam željo, da se tesno združijo vsi narodni elementi proti narodnemu in duševnemu nazadnjaštvu. — Doktor Truden.

Trst. — Slava Svetcu, neustrašnemu zagovorniku svete narodne stvari! — Rodbina Mankoč.

Trst. — Svetoivanska podružnica kliče družbi sv. Cirila in Metoda in njenim slaviteljem srčni: le tako naprej! — Trobec.

Trst. — Od sinje Adrije obale kliče z dna srca planinski sin: Naj živi Svetec! Živi, cveti, rasti narod in društvo Cirila in Metoda. — Gulin.

Sv. Ivan pri Trstu. O ljubi starček! Neki neizkušeni in mladi ljudje, koji po sili zagovarjajo narodnost, pa za vse druge, dobroznane namene, hočejo Tebi, ki si bil velik prijatelj očeta Bleiweisa,

Dalje v prilogi.

pot kazati! V imenu tukaj trpečih, Te prosimo, primi omenjene za roko, kakor oče svojega otroka, pripelji jih k nam, da vidijo, kako lastni sinovi učeni in prosti na vse načine delajo, da naše neodložno ljudstvo v svoje mreže vlovi, da potem kakor besni proti lastnemu narodu in v škodo veri delajo! — Negode.

Trst. — Živio v narodnem boju osiveli prvoboritelj Svetec! Bodi nam uzor v narodnem delovanju. — Tržaški Sokol.

Sv. Ivan pri Trstu. — Povdarjajoč, da nam je ljubša jedna slovenska osnovna šola, kakor deset nemških akademiško-izobraženih seminaristov, kličemo slavnih družbi in uzglednemu vodstvu: „Slava“! — Rodbina Nadlišek.

Sv. Ivan pri Trstu. — Trd, neizpršen bodi narod slovenski kadar je braniti pravice svoje! — Svetoivanci.

Cerknica. — V narodnem boju osiveli našemu Svetcu kličemo trikratno Slavo Grahovci: — Terezina Bučarjeva, Josipina Modiceva, Ana Turkova, Avsenik, Krajec, Likar, Modic, Milavc, Sigmund, Turk.

Črnomelj. — Včeraj ustanovljena ženska podružnica izreka vodstvu družbe sv. Cirila in Metoda neomejeno zaupanje. Prvoboritelju Svetcu Slava! Iskreno priznanje Koblarjevi odločnosti! — Ženska podružnica.

Črnomelj. — Čist, jeklen in blag značaj, življenja je varen tečaj, Geslo besede tri nam poraja: „Vse za vero, dom in cesarja“ Svetec! gotovo tvoja tud' je to zarja! Anton Kupljen, Davorin Frančič, Josip Stariha, Janko Schweiger, Anton Schweiger, August Kunc, Doktor Kaisersberger, Janko Puhek, I. Skubič, župan.

Črnomelj. — Dičnemu vodstvu družbe sv. Cirila in Metoda brezmejno zaupanje. Slava Svetcu in Koblarju! — Čitalnica.

Črnomelj. — Uzorni družbi sv. Cirila in Metoda Slava! Čast Svetcu! Slovanski pozdrav udeležencem. Odločnost Koblarjeva bodi nam v posnemo! — Moška podružnica.

Črnomelj. — Uzornemu vodstvu družbe sv. Cirila in Metoda in prvoboritelju Svetcu Slava in neomejeno zaupanje! — Učiteljsko društvo.

Dolenji Logatec. — Krepak Živio velevažni družbi sv. Cirila in Metoda in njenemu podpredsedniku Svetcu kličo — Bralno društvo dolenjogaško: Smole.

Dolenji Logatec. — Mlada podružnica proslavlja velezaslužno družbo sv. Cirila in Metoda in kličo nje podpredsedniku gospodu Svetcu Slava! — Ženska podružnica Logaška.

Dolenji Logatec. — Prezaslužnemu gospodu Svetcu in prekristni družbi sv. Cirila in Metoda Slava! — Učiteljsko društvo Logaškega okraja.

Dolenji Logatec. — Trikrat „Slava“ za probujo slovenskega naroda velezaslužni družbi sv. Cirila in Metoda in njenemu uzornemu podpredsedniku, domoljubu Svetcu! — Moška podružnica Logaška.

Idrija. — Slava za narod osiveli očetu Slovencev in velezaslužnemu podpredsedniku družbe sv. Cirila in Metoda! — Za odbor Idrijske podružnice sv. Cirila in Metoda: A Novak, predsednik; Lapajne, blagajnik.

Idrija. — Čast in Slava vrlemu, za narodno probujenje mnogo zaslužnemu gospodu Svetcu in vsem častitim udeležencem banketa! — Narodna Čitalnica.

Idrija. — Vsem udeležencem današnjega banketa v proslavo Luke Svetca, neutrudljivega boritelja in podpredsednika družbe sv. Cirila in Metoda, katerega čast je bila zadnji čas tako močno žaljena, kličo: Bog živi slavljenca gosp. Svetca ter družbo sv. Cirila in Metoda! — Delavsko bralno društvo.

Kamnik. — Živili slavljenec in njega častilci! — Barle, Benkovič, Draksler, Kraut, Milohnoja, Novak, Pintar, Sandi, Stiasny, Stefančič.

Kostanjevica. — Zadržan, udeležiti se tega krasnega, časa primerne shoda, zakličem neustrašenim zagovornikom slovenske ideje, katero so v resnem času na pravem mestu odlično in neustrašeno zastopali, trikratno Slava. Bog živi naše Svetce, Koblarje in Žlogarje in v njih proslavitev zbrane častilce! — Notar Hudovernik.

Kostanjevica. — Odličnim zagovornikom načel in sedanega odbora društva sv. Cirila in Metoda, kličemo trikratno Slava! — Za podružnico sv. Cirila in Metoda za Kostanjeviški okraj: Sever, predsednik; Janko Hudovernik, tajnik.

Kranj. — Ne straši se vrli prvak. narod slovenski stoji za Teboj! — Senčurske Slovenke.

Kranj. — Slovensko bralno društvo v duhu z Vami slavi uzor rodoljuba Luko Svetca! — Za odbor: Pavšlar mlajši.

Kranj. — Vrlemu boritelju za slovenska prava Luki Svetcu kličeta Živio! — Paušlar mlajši, Bogdan Bradaška.

Kranj. — V narodnih načelih neomahljivemu nasledniku pokojnega očeta Bleiweisa gromoviti Slava! Živili zbrani njegovi častilci! — Narodni učitelji kranjskega okraja.

Kranj. — Neustrašenemu našemu prvoboritelju, ki krepko drži zastavo s starim geslom: vse za vero, dom, cesarja in njegovim zbranim častilcem kličemo: Slava! — Dr. Stempihar, Mayr, Rakovec Alojzij, Pavlin, Polak, Kreuzberger, Fock, Hauska, Šavnik ml.

Litija. — Slava našemu Luki Svetcu, prezaslužnemu očetu narodnih boriteljev! Nevenljiva Ti Slava uzorni mož. Njegov čist značaj bodi nam v posnemo! — Gasilno društvo Litija: Hinko Badiura, načelnik.

Litija. — Slava našemu častnemu občanu gospodu Luki Svetcu! Slava dičnemu sinu predraga naroda osiveliemu v čistem narodnem boju! — Litijška občina: Josip Damjan, župan; Anton Koprivnikar, svetovalec; Ivan Batis, svetovalec.

Litija. — Praznik narodni obhajamo danes. Slava starosti braniteljev narodnih svetinj. Nisi se upognil značaj čist in kremenit. V Tebi slavimo pristnost rodoljubja! Slava Ti nevenljiva! — Litijški pevci.

Litija. — Dika slovenskega naroda, Tebi daruje slovenski narod danes svoje najmilejše čute. Slava Ti! Slava neumornemu iz čiste značajnosti v pravi prospeh napredka delujočemu starosti mož, zvestih dragemu narodu. — Svetčevi častilci.

Litija. — Uzornost značaja, rodoljubje in neumornost v narodnem boju, krasne lastnosti našega Svetca proslavljamo z Vami. — Milivoja Vončina, Roblek, obitelj Jenko, Nežika Lenček, Ignacij Lenček, Josipina Bartl, Ivana Knaflič, Kristina Demšar, Minka Demšar, Marija Zore, Minka Wakonigg, Klt. Watzak, Josipina Kobler, Alojzija Hutter, Marija in Vekoslava Kobler, Karol Matajec, Ivan Wakonigg.

Litija. — Naj več sveta otrokom sliši Slave, to tolažilo povedal si nam v prekrasem spevu neumrljivi naš France. Majhen si moj narod, blagor tvoj ovira tujstvo, a tudi lastno sinovstvo. Ne obupaj, veja si velikega drevesa in imaš moče, čuvajoče brižno tvoje svetinje. Danes slaviš moža, delujočega iz čistega rodoljubja neumorno v tvoj blagor. Desetletja si naš Svetec osiveli prvoboritelj, zapisan z zlatimi črkami v zgodovini slovenskega naroda. Duh Tvoj vlada nad nami, oživljajoč odkrite rodoljube in spodbujaj č jih v delovanje! — Ivan Gregorič, not. kandidat v Litiji.

Metlika. — Živio slavljenec, slava slaviteljem, živila sloga! — Podružnica.

Novomesto. — Načela Tvoja so in ostanejo nam sveta. Živio Svetec! — Dr. Prevec, Petelin, Mrace, Margheri, Fon, Šturm, Jeraj, Dr. Kolšek, Dolinšek.

Novomesto. — Gromoviti Živio slavljenec i Slava slaviteljem njegovim kličo člani Dolenjskega „Sokola“: Barborič, Belle, Bobnar, Fibič, Jeglič, Kese, Klinc, Mikolič, Niefergall, Okorn, Osterman, Preatoni, Prettner, Ropas, Skale, Stergar, Strukelj, Vašič, Verstovšek, Žnidaršič.

Novomesto. — Naj prospeva prepotrebna družba sv. Cirila in Metoda, ogrevajoča s svojimi bratoljubnimi žarki naš borni narod; naj živi naš vrli in preblagi starosta gospod Luka Svetec v korist svojih zatiranih bratov in z njim zaslužno vodstvo te družbe! — Odbor Novomeške podružnice sv. Cirila in Metoda.

Novas. — V vednem boju z narodnim nasprotnikom kličo neustrašljivemu zagovorniku naših pravic gospodu Svetcu, tisočkratno: Slava! — Odbor občine Draga.

Postojna. — Čast in Slava Svetcu in njegovim slaviteljem! — Dekleva, Ružička, Burger, Pikel.

Radovljica. — Slava Svetcu, neustrašenemu prvoboritelju slovenskemu! Slava zbranim častilcem njegovim! — Smodej, Podkrajšek.

Rakek. — Gromoviti Slava! gospodu Luki Svetcu, slava vsem zbranim častilcem kličo: — Ženska podružnica sv. Cirila in Metoda Cerkniško-Planinske okolice.

Št. Peter na Kranjskem. — Živel v narodnem boju osiveli Svetec in živili njega zbrani častilci! — Sittig, Jelenec, Fettich, Lavrenčič.

Št. Peter na Kranjskem. — Radostni kličemo častilcem Svetca in branitelju družbe sv. Cirila in Metoda gospodu Koblarju: Na zdar! — Ferdo Špilar, Štupan, Tišina, Požar.

Trnovo. — Trnovčani in Bistričani pozdravljamo Vas in kličemo nandušeno Živio naš zaslužni Luka Svetec!

Vipava. — Žaljenemu branitelju družbe sv. Cirila in Metoda in njega častilcem gromoviti Živio! Njegovim sramotiteljem pa crn u narodu obraz bio! — Podraška Čitalnica.

Vipava. — Živili Svetčevi častilci, propali njega sramotilci! — Hrovatin, Pegan, Petrič.

Vipava. — Po opravih zadržana kličeva: Trikratna slava izbornemu vodstvu družbe sv. Cirila in Metoda. Živio Svetec, živili vsi njegovi častilci! — Može, Knific.

Vipava. — Trikratna Slava družbi sv. Cirila in Metoda in njenemu vodstvu! Živili Svetec, Zupan, Koblar! — Skala, Wider, Bisail.

Vipava. — Zadržan udeležitve, kličem zbranim srčno: Slava! — Viktor Dollenz, gostilničar hotel „Adrija“.

Vipava. — Preverjena o nevenljivih zaslugah g. Svetca za našo šolsko družbo, kličo mu trikratno Živio! — Čitalnica.

Zagorje. — Izkušeni narodovemu voditelju, neustrašenemu borilcu za naše svetinje, v borbi osiveliemu zastopniku pravega slovenskega programa, kličemo navdušeni tisočkratno: Slava! Živo obžalovaje neutemeljene in pogubne napade na priljubljenega narodovega starosta in na vrlo našo šolsko družbo, se radostni pridružujemo danes zbranim Svetčevim častilcem. Živili! — M. Fatur, župan, Fr. Gros, J. Česnik, J. Bile, V. Pin, Alojzij Domicelj, Drd. Ant. Bile, Tomaž Kastelc, Jožef Česnik, Janez Kirn, Andrej Marinčič, Franjo Hafner, Matija Čopič, Drd. Silvo Domicelj.

Žužemb. — Včvrst napredek narodove nade in društva sv. Cirila in Metoda kličo: Bog pomoz! — Podružnica Žužemb.

Žužemb. — Času primerni slavnosti Svetčevih častilcev pridružuje se oduševljenim čustvom — Bralno društvo Žužemb.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 11. oktobra.

Državnazborska volitev na Dunaji.

Včeraj vršila se je v Dunajskem notranjem mestu volitev državnega poslanca namesto umrlega dra. Herbsta. Tako živahne volitve še nikdar ni bilo v tem okraju, kateri je bil doslej vedno tako volil, kakor mu je velela nemška liberalna stranka. Letos ta stranka ni mogla stopiti s svojim kandidatom na volišče, liberalni volilci oklenili so se ta pot moža, ki je bil nekoč nasproten liberalni stranki in ki jej tudi sedaj ni udan, namreč dra. Kronawetter. Razen njega poganjali so se za mandat še baron Vittinghoff-Schell kot kandidat konservativne stranke, potem nemško-narodni protisemit K. H. Wolf, kandidat nemškega društva dr. M. Zweybrück in pa kandidat na svojo pest, ki je bil pa le smešen, prof. Margesin. Volitev je bila precej živahna, ker so se volilci v velikem številu udeležili volitve. Zmagal je dr. Kronawetter z veliko večino. Liberalni vodje se tolažijo, da novi poslanec, čeprav ne bo za Plenerjevo stranko stopinj pobiral, vendar ne bo nikakeršnih ozirov jemal na tiste stranke, ki so nasprotno levičarjem nego jih brezpogojno pobijal. Nemški nacionalci porabili so volitev za uprizorjenje malega pretepa.

Češki shod.

V nedeljo vršil se je v Smihovu pri Pragi ljudski shod, da slavi obletnico cesarjevega reskripta z dne 12. septembra 1871. Navzočna sta bila tudi mladočeška posl. Kaizl in Krumholz. Posl. dr. Kaizl govoril je o drž. pravo češkem, povdarjajoč, da tega prava ni ustvaril cesar šele leta 1871, ampak le znova ga potrdil. Nasprotniki naroda bi sedaj radi podkopali to pravo, raztrgali dežele krone češke in jih razkosali, a narod naj zaupa eneržiji svojih poslancev, naj stoji trdno za njimi, in odbili bodo ta napad. Shod je vzprejel resolucijo, s katero se pozivljejo staročeški poslanci, naj se vendar že odpovedo mandatom, mladočeški poslanci pa prosijo, naj se tudi nadalje še tako kakor doslej, odločno in neustrašno, boré za državno pravo, zlasti ker je mej cesarjevimi svetniki mnogo sovražnikov naroda.

Razmere v Šleziji.

Deželna vlada šlezka naročila je Opavskemu mestnemu magistratu, naj naredbe glede kolere razglaši v vseh treh deželnih jezikih. Vrli mestni očetje pa so se temu odločno uprli in pretili, da odlože vsi do zadnjega svoje mandate, če bi ministerstvo ne razveljavilo tega ukaza. In glej, grof Taaffe se je udal, samo da se ne zameri nemškim mogotcem. Kaj za to, če pomrjejo Čehi in Poljaki v Šleziji, Nemci se bodo poučili kako se jim je varovati kolere in to je glavno!

Cesar Viljem na Dunaji.

Ministra Kalnoky in fzm. Bauer vrnila sta se na Dunaj, da sta navzočna pri prihodu nemškega cesarja. Smoter temu obisku še ni povse jasen, da pa ni brez političnega pomena, priznavajo skoro vsi listi, zlasti odkar se vé, da pride na Dunaj tudi ogerski ministerski predsednik grof Szapary. Ogarski listi priznavajo naravnost, da je ta obisk v zvezi z dogodki v Bolgarski oziroma posledica energične note, katero je poslalo rusko ministerstvo vnanih rečij turški vladi. Tekom prihodnjih dni se bo stvar gotovo vsaj nekoliko razjasnila.

Razmere v Srbiji.

Stanovništvo Belega grada je silno razburjeno, kajti na shodu radikalne stranke v Petrovcu primerilo se je nekaj, česar bi tudi v sedanjih razmerah ne bil nihče pričakoval. Pandur okrajnega prefekta, ki je bil na shodu uradoma navzočen, skočil je hipoma pred Pasiča in nanj ustrelil. Na srečo ga ni zadel. Pandurja so koj zaprili; on ne taji dejanja, ne mara pa povedati, kdo ga je najel, da strelja na Pasiča. — „Odjek“, govoreč o trgovinski pogodbi mej Avstro-Ogarsko in Srbijo, apelira na Avstrijo, naj tirja, da se stvar reši zakonitim in ustavnim putem, ker bi sicer narod prišel do prepričanja, da je Avstriji samo do tega, da se v Srbiji okorišči, ne pa zato, ali se njej v korist sklenjene pogodbe izvedejo in uveljavijo zakonitim putem ali ne. — Mej regentstvom in državnim svetom nastalo je veliko nasprotstvo, ker je po svoji

večini radikalni drž. svet razveljavil že celo vrsto administrativnih neredov. Oficijozna „Zastava“ pravi, da konsekvence ne bodo izostale, da pa bode moralna odgovornost zadela drž. svet.

Francoske novice.

Zaradi dogodkov v Carmauxu nastalo je nesporazumljenje med ministri. Dočim zahtevajo radikalnejši člani ministerskega sveta, da je odločno postopati zoper lastništvo rudnika, se oportunisti nikakor ne marajo udati. Vrh tega tudi ni jedinstva glede smrtnih ostankov Renanovih. Radikalci zahtevajo, naj se shranijo v Panthéonu, čemur sta se pa zlasti upirala Carnot in minister vnanjih reči Ribot. Zmagali so končno radikalci, to je, ministerski svet je ukrenil staviti predlog, da je ostanke Renana, Micheleta in Edgaria Quineta prenesti v Panthéon. — Monarhisti se bolj in bolj bližajo republiki, celo predsednik monarhistično klerikalne stranke, baron Mackau, izrekel se je na banketu v Carrougesu za republiko, želeč, kakor je naglašal, uživati tiste pravice v javnem življenju, kakor druge stranke. — Levica pripravlja interpelacijo zaradi nemških trgovcev, ki prodajajo Dahomeycem orožja in streliva.

Dopisi.

Iz dežele 10. oktobra. [Izv. dop.] (Radodarnost na nepravem mestu.) Ni davno še, kar je naša „Danica“ prinesla zahvalo od trapistovskega brata v južni Afriki, ker mu je bil „Daničin“ urednik zopet poslal stotak za namene trapiškega misijona mej črnci. Spominjamo se, koliki darovi so bili pošiljani v Ameriko in na Jutrovo, ki so zdaj prestali, ker so darovalci dobili drugo prepričanje, ne po zaslugah hvaljenega lista. Ko bi „Danice“ bogoljubni čitalci vedeli, kako ogromne naprave vzdržujejo trapisti in Don-Boskovci, ti v Južni Ameriki, oni v povedanem delu, in s kako obilnimi sredstvi da razpolagajo, jeli bi resno premišljevali, kateri „misijoni“ so najpotrebnejši in kaj zapoveduje krščanska ljubezen v tem obziru. Niti največji oboževatelj Mahničev, niti najgorečnejši rimokatoličan ne bo tajil, da nam rimokatoliškim Slovincem je, ako bi že imeli kaj odveč, najpopreje gledati na Slavjane; ti so Bolgari, Bošnjaki, Poljaki, Slovaki itd. Ali teh, žalibog, ne maramo videti. Mi, mali narodič, kažemo svojo brezprimerno veliko radodarnost, velikim in bogatim narodom, ljudstvom, od katerih nimamo nikake koristi, ki nas celo v korenju zatirajo. Taka radodarnost, četudi odeta v plašč velike dobrosrčnosti, ni zdrava, ni pametna, tako pojmovanje Božje zapovedi je nenaravno. V dokaz tega naveli bi tukaj rek Gospodov: Ni pravo, kruha jemati otrokom in metati ga drugim. Dolžnost poklicanih činiteljev bi bila, vernikom v Slovincih podajati točni opis obsežnosti „misijonov“, iz katerih bi bilo uvidevati, ali so imenovane naprave res še potrebne naših podpor. Lanskega leta je prinesla Berolinska „Germania“ — št. 202 od 5. sept. — dopis iz katerega je posneti, da se tira nemška naselbinska politika. Ta list piše doslovno: „Dvanajst naselbin ustanovili so sedaj trapisti, katerih je 250, in sestre, katerih je 200. Upeljali so tam (v južni Afriki) krščansko kulturo, a tudi nemško življenje. Nemške knjige rabijo se v šolah, nemška tiskarna se je ustanovila, nemška so imena večine naselbin, kakor: Nevelar, Einsiedeln, Reichenau, Marialinde. 100 otrok povprečno obiskuje na vsaki naselbini šola in vzgaja se jih za krščanstvo, a tudi za nemško kulturo.“ In tako misijonsko početje se podkrepljuje s slovenskimi krvavimi soldki. In naši svetski in duhovni mehkosrčneži menijo, Bog vedi, kaj so storili.

Nič bolje se katoliškim Slovincem ne godi z domačo radodarnostjo. Neki gospod, ki zdaj v Ljubljani besedo Božjo oznanjuje otrokom, zamaknil se je bil v svoji krščanski ljubezni tako daleč, da je zidal s slovenskimi darovi „misijonsko hišo“ za nemške Kočevarje! O sancta simplicitas, ki svoj rod in svojo vero na takov način izstavljaš — pogubi! Posloje stane ogromno svoto 20 000 gld. Kako lepa naprava bi se bila ustanovila za slovenske mladeniče rokodelce, ki bi bili vsestransko izurjeni, pridni, imoviti, rodoljubni, pri vsem katoliški — in Slovinci, dočim so zdaj sužnji na svoji zemlji, robotajo tujcu, zapuščajo domovino, katere jim niti sama pristna rimokatoliška vera omiliti ne more. Gospoda okolo „stiskavnega društva“ znajte, da katoliški Slovinci potrebujejo i kruha za se in za otroke. Ako tega ni, zati mora na kriva pota, in potem javkate, da je svet tako napačen, Vi, ki mu ne pomagate, kakor bi imeli, ter jadikujete, da je vera v nevarnosti. Istina je, ali kje? Dajte ljudem dela, potem boste imeli manj greha, vero pa

vso iz nevarnosti. Sploh skrbimo najprej za se. Otmimo najprej svojo deco narodnega in verskega pogina, storimo v tem pogledu svojo dolžnost in ako nam bo potem še kaj preostalo, potem dajamo za zvonove in šole afriških misijonarjev ali pa celo za — Nemce! Pa mislim, da nam ne bo, kajti nam ne godi se v marsičem nič bolje, nego — črnim Afričanom.

Domače stvari.

— (Prememba pri deželni vladi kranjski.) Dobili smo nastopni telegram: „Wiener Zeitung“ javlja, da je cesar ugodil deželnega predsednika kranjskega barona Winkerja prošnji za umirovljenje, podelivši mu veliki križec Franc-Jozefovega reda, ter imenoval namestniškega svetnika v Gradci Viktorja barona Heina dvornim svetnikom in vodjo deželne vlade kranjske. — Novi voditelj naše deželne vlade je sin bivšega pravosodnega ministra Schmerlingovega in poznejšega predsednika višjega deželnega sodišča Dunajskega, Frančiška barona Heina. Prišel je svojo uradno karijero pri c. kr. ministerstvu za poljedelstvo, kjer je služboval več let kot ministerijalni koncipist. Leta 1878 imenovan je bil ministerijalnim tajnikom ter prideljen c. kr. namestništvu v Gradci. Od leta 1885—1890 bil je okrajni glavar v Radgoni in Mariboru in takrat prišel je prvič v ožjo dotiko s Slovinci, katerim pa bajé ni bil nič posebno naklonjen. V teh letih seznanil se je menda tudi z našim jezikom; v kolikor mu je sedaj vešč, o tem se bomo skoraj osvedočili. Star je menda gospod dvorni svetnik kakih 48—50 let. Možje, ki so imeli priliko občeati z njim, slikajo ga kot strogega uradnika, nepristopnega moža in odločnega Nemca. — Vsakako smatrati je njegovo imenovanje kot odločno zmago nemške politike.

— (Svetčev banket.) Ugledna Zagrebška lista „Obzor“ in „Agramer Tagblatt“ prinašata v včerajšnji številki simpatično pisana in jako točna popisa Svetčevega banketa. — Zamočati ne smemo, da se je pri tem banketu posebno občutno javilo pomanjkanje primerne dvorane za take svečanosti. Dvorana na starem strelišču je nekako razpredeljena, tako da v drugem delu dvorane sedeči gostje ne morejo imeti pravega pregleda in se morajo čutiti nekako v kot pritisnjene. Tako je bilo tudi v nedeljo in mi le prosimo dotične gospode, da naj blagovolijo to oprostiti. „Narodni dom“ kje si? No tega sedanja generacija najbrže ne bo pričakala in zagadelj želeli bi si vsaj „Sokolskega doma“. V Zagrebu n. pr. sokolska telovadnica povsem zadoštuje za take narodne svečanosti.

— (Slovensko gledališče.) V nedeljo igrala se je — kakor smo na kratko že poročali — pred razprodano hišo Rosenova gluma „Diletantje“. Brez dvoma uvrstiti je to igro med najslabše proizvode Rosenove muze in v novem gledališču smela bi v obče na oder k večjem še kako predpušno nedeljo. Najmanj pa je bila primerna — in to z obžalovanjem naglašamo — za zadnjo, nekako slavnostno predstavo, katere je bila deležna po svojih odposlancih elita izvenljubljanskega slovenskega občinstva. Jako nesrečno roko imeli so pri tej izberi dotični faktorji. Sploh se nam vidi, da ima vodstvo našega gledališča nesrečno tendencijo, štediti z repertoirjem. Nemško gledališče pa ima ravno nasprotno taktiko ter skuša privajati občinstvo na obisk gledališča s tem, da spravlja na oder najprej najboljše novitete. Žalibog se je na ta način posrečilo Nemcem, zvaliti k svojim predstavam tudi že obilo narodnega občinstva; to bilo jim je tem lažje, ker naše slovensko gledališče s svojo štedljivostjo od vaja občinstvo od svojih predstav. To naglašati šteli smo si v dolžnost, kajti skrajni čas je, da skušamo konkurirati z Nemci na uspešnejši način. Caveant torej. . . — O predstavi sami omenimo le, da so se nekateri igralci v prvi vrsti gospa in gospod Borštunik in gospica Nigri nova pošteno a brezuspešno trudili, držati igro nad vodo in da so tudi ostali mutatis mutandis po večini zadostovali in tu omenimo izrecno še gospico Polakovo, gg. Verovška in Perdano. Nekateri pa so se zopet preveč zanašali na šepetalko, kar se je posebno srečno opaževalo pri nekaterih dialogih. Prosimo torej nekoliko več marljivosti in resne volje; pred vsem pa polugamo na srce vodstvu še jedenkrat skrbnejšo izbero repertoirja, kajti iz nič tudi najboljši igralci ne morejo ničesar napraviti. — Jutri v sredo predstavljala se bo Ibse nova „Nora“.

— (Osobna vest.) Pravni praktikant pri deželnem sodišču v Gradcu, gosp. Karl Zhishman, imenovan je avskultantom za Štajersko.

— (Telovadba za „stareje gospode.“) Č. gospodje, ki se hočejo udeležiti telovadbe „starejih gospodov“ pod vodstvom telovadnega učitelja g. Bruneta, vabijo se, da pridejo jutri (sredo) ob 7. uri v telovadnico „Sokola“ v realnem poslopji k razgovoru.

— (Dijaški koledar za l. 1893.) izšel je ravnokar in bode dobro došel naši šolski mladini, ki je že povpraševala željno po njem. Drugi letnik ima nekoliko manjšo obliko, bolj pripravo od lanske, in se je tako ustreglo želji, izrečeni od več strani. Na čelu ima koledar sliko pokojnega pesnika Frana Cegnarja. Razun navadne koledarske vsebine nahaja se v njem mnogo praktičnega in poučnega gradiva posebno o šolskih stvareh, o srednjih učiliščih na Slovenskem, o visokih šolah v Avstriji, o šolah za umetniško in strokovno izobrazbo in raznih drugih šolah za vsakovratne stroke. Podobni Cegnarjevi pridejan je kratek životopis. Posebno poudarjati nam je jako pripravi in poučni „Pregled slovenske književnosti“, v katerem se podaja naši mladini v kompendirani obliki na kratko vse, kar je potrebno vedeti vsakemu izobraženemu Slovincu o našem slovstvenem življenju in gibanju od starih časov pa do današnjih dni. Ta temeljito sestavljeni pregled daje koledarju posebno vrednost, kajti taki članki ostanejo trajno zanimivi tudi za širše kroge. Če si je že lanski koledar pridobil žive simpatije v dijaških krogih, bode to še v obilnejši meri pri letošnjem. To pa tudi za služi popolnoma, kajti sestavljen je zares prav srečno in z izredno marljivostjo ter podaje slovenskemu dijaku vse, kar se mu sploh more podati na tem polju. Tudi vnanja oblika je jako ukusna in cena ne previsoka. Dobiva se po 60 kr. v „Narodni tiskarni“, pri g. Zagorjanu in v ostalih knjigarnah. Naj bi slovenska mladina prav pridno segala po njem. —i.

— („Gusle“ o g. Karolu Hofmeisteru) „Gusle“, časopis za svetovno in cerkveno glasbo, ki izhaja v Zagrebu, omenjajo v svoji 10. številki letošnjih skladeb, ki jih je izdala naša „Glasbena Matica“, to je Foersterjeve koncertne fantazije „Zagorska“, H. Sattnerjeve fantazije za klavir „Kje so moje rožice“ in Hoffmeisterove „Rapsodije na slovenske narodne pesmi“. „Gusle“ pišejo, da to niso navadne transkripcije, nego fantazije in rapsodije, prikladne tudi za koncertno igranje, in nadaljujejo tako le: „Mi najtopleje priporočamo te skladbe našim pianistom, ker so vsakemu Hrvatcu dobro znane krasne melodije slovenske. Sattnerjeva fantazija je zelo lahka, Foersterjeva je nekoliko težja; najtežja pa tudi najdovršenejša je rapsodija od Karla Hoffmeistera, katera zaslučuje, da se igra na vsakem koncertu. Tema ti rapsodiji je znana slovenska pesem: „Jaz pa pojdem na Gorenjako“, in je izdelana s krasno klavirsko tehniko, ker je Karol Hoffmeister sam izvrsten pianist. Priporočamo jo tudi našim pianistom, in tudi nekaterim našim skladateljem, da vidijo, kaj umna glava in vešč roka more napraviti od najprimitivnejše pesmi. Takih rapsodij, kakršna je Hoffmeisterova, potrebovali bi tudi mi Hrvati, a ne kakšnih karikatur, transkripcij in albumov brez glave in repa. To laskavo kritiko radi belžimo in zajedno čestitamo „Glasbeni Matici“ na toli izborni moči — učitelju in skladatelju — „Gusle“ omenjajo sploh zelo pohvalno delovanje naše „Glasbene Maticе“. Veselí se napredka našega mladega zavoda in navajajo, kaj je storila „Glasbena Matica“ v dvajsetih letih svojega obstoja.

— (Na adresu južne železnice.) Prijatelj nam piše: Pred nekaj tedni vozil sem se po južni železnici. Vročina je bila velika, kolera povsod pritiska, sprevozniki pa natlačujejo vagone polno in čezštevilno. Kako je to silno neprijetno in nevarno. V današnjih časih pa je tako ravnanje še posebej vse graje vredno. Sprevoznik se je izgovarjal, da ni vozov. Ko pa presedemo na istrsko državno železnico, takoj je bilo dosti prostora. Tolika „previdnost“ pri vodstvu južne železnice utegnila bi postati usodepolna. Morda vendar ne bodo merodajni „Ersparungs Rücksichten an Kohlen und Materiale“? Občinstvo bilo je jako razburjeno in čas bi bilo, da naša najdražja železnica odpravi take nedostatke.

— (Premembe v učiteljstvu.) Gospod Rudolf Piš, učitelj na Beli peči, imenovan je za

drugo učiteljsko mesto v Cerknici; na tretje učiteljsko mesto v Veliki Dolini pride g. Ferdinand Strel, doslej učitelj v Bosni; na drugo mesto v Kostanjevici dosednji provizorni ondodni učitelj g. Edvard Vohinc; na tretje mesto v Sodraščici pride gospd. Marija Bernot, doslej v Knežaku; za vodjo v Gorčarico g. Janez Hutter, doslej v Spodnjem Toplem vrhu, za nadučitelja v Banjoloko pa g. Jernej Kimovec, dosedaj v Vačah.

— (Škrlatica) je precej razširjena mej otroci v vaseh Brege, Mrtvice in Drnovo v občini Cirkle v Krškem okraji. Bolnih je še trinajst otrok, umrlo pa jih je šest. — Tudi v Rajhenburgu na Spodnjem Štajerskem se je škrlatica pokazala epidemično mej šolsko mladino. Stori se je vse potrebno, da se prepreči razširjevanje bolezni.

— (Občinska volitev.) V Metliki bil je izvoljen županom g. Ferdinand Zalokar, občinskimi svetovalci pa gg. Fran Gustin, Fran Jutraš, Ant. Prosenik in Karol Govanec.

— (Umrli) je včeraj v Gradci hči Ljubljanskega profesorja gosp. Valentina Konschegga, bivša učiteljica gospa grofinja Frančiška Hendl v 46. letu dobe svoje.

— (Naglica ni nikdar dobra.) Pri posestniku Etvardu Kandolinu v Čretniku pri Slovenski Bistrici službujoči kočijaž Jurij Majensek izvedel je, da nameravajo zvečer priti nekateri delavci pleniti vinograd njegovega gospodarja. Vedoč, da ima gosp. Kandolin v vinogradu nastavljenega paznika, šel je Majensek, v vinograd, da ga obvesti o tej nameri delavcev in mu pomore, če bi nastal kakov pretep. Komaj pa je vstopil v vinograd, vstrelil je paznik Jernej Ježek nanj in ga tako nesrečno zadel, da se je kočijaž takoj zgrudil in je le malo upanja, da bi okrevljal. Ježek je mislil, da je kočijaž tat in zato ustrelil.

— (Vinska trgateg.) Od Velike nedelje na Spodnjem Štajerskem se nam piše, da se trgateg pričue dne 17. t. m. in da se bode pride lala prav dobra vinska kapljica, akopram je ne bode veliko. Mošt prodajal se bode tudi lahko od preše. O ceni se še zdaj ne more govoriti, vender se čuje da izpod 25 kr. liter ne bode.

— (Slovensko družbo v Celovci) dobé po opravih tja dohajajoči Slovenci v gostilni „Pri zlatem medvedu“ (zum goldenen Bären), kjer se zbirajo Celovski Slovenci vsako sredo zvečer ob 1/8. uri v svoji klubovi sobi šte. 12. v prvem nadstropji. Slovenski gostje so vsikdar dobro došli.

— (Kolumbova slavnost v Trstu.) Društvo „Minerva“, kmetijska družba in pa naravoslovno društvo v Trstu priredé jutri zvečer v borzni dvorani Kolumbovo svečanost. Slavnostno pesem zložil je Ribard Pitteri, slavnostni govor pa bode govoril profesor dr. Stenta.

— (Poškodovane smodke.) Pri veliki nevihti, ki je razsajala pretekli teden v Reki, bilo je v tamošnji tobačni tovarni poškodovanih nad 3 milijone viržink. Velik oddelek delavk ima zdaj obilo posla, da sortira te poškodovane smodke.

— (Reški anti-fakir.) V Reki se je našel nekdo, ki dela vse one čudovitosti, s katerimi je vzbudil toliko senzacije Fakir Sulejman. Reški anti-fakir došel je te dni v Zagreb, in tam predstavljal svojo umetnost z dobrim uspehom.

— (Nova postajica.) Na državni železnici istrski odprla se je nova postajica „Novaki“ mej postajama Cerovlje in Pazin in sicer za osobni promet in za prtljago. Vozni listki se dobivajo pri stražarnici šte. 43, kjer se tudi odpravlja prtljaga.

— (Tamburaška šola za dame.) Pevsko društvo „Kolo“ v Zagrebu odprlo je poseben tečaj za dame za učenje na tamburici. Pouk se bode pričel v poslopji „Kola“ dne 14. t. m.

Književnost.

— Spomini na znamenite možé slovenske. Čital Vatroslav Holz. Ponatis iz „Edinosti“. V Trstu. Založil Maks Cotič. Tiskarna Dolenc 1892. — Ta knjižica, v kateri podaja gosp. pisatelj svoje znatne in neznatne, karakteristične in nekarakteristične spomine na razne slovenske politike, pisatelje in rodoljube, pisana je ven in ven zanimivo in se bere prav gladko, škoda, da je skoro že popolnoma pošla. Ti spomini utegnejo biti v korist tudi literarnim zgodovinarjem, ki ne nabirajo samo praznih dat, zato jo toplo priporočamo.

— Statuten des Seminars für slavische Philologie an der Grazer Universität. Graz 1892. Im Selbstverlage der k. k. philosophi-

schen Facultät. — Začetkom tega semestra ustanovilo je naučno ministerstvo na Graškem vseučilišču poseben seminar za slovansko, zlasti za jugoslovansko filologijo ter zajedno določilo štiri ustanove po 30 gld. za redne člane tega novega zavoda. Redni član more postati vsak redni slušatelj filoz. fakultete, vzprejemajo se pa tudi izredni člani, če so upisani na kateri drugi fakulteti in imajo potrebne vednosti. Vodja seminarja je zaslužni vseuč. prof. g. dr. G. Krek, kateremu gre čast in hvala, da je izposloval ustanovitev seminarja. Trdno smo prepričani, da bodo člani seminarja imeli od novega zavoda veliko koristi in zato priporočamo slovenskim vseučiliščnikom v Gradci, da se kot redni ali izredni slušatelji oglasé v čim večjem številu.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 11. oktobra. Nemškega cesarja pričakovalo na severnem kolodvoru sedem nadvojvod, princa Friderik in Leopold pruski, princ Günter šlezvik-holšteinski, nemški veleposlanik Reuss z vsem poslaniškim osebjem in vsi nemški distančni jezdec. Zbrano občinstvo je cesarja Franca Jožefa na potu na kolodvor srčno pozdravljalo. Cesar bil oblečen v uniformo njegovega pruskega gardnega polka in imel pripet veliki križec redu črnega orla. Nemški cesar bil v uniformi njegovega avstro-ogrskega husarskega polka. Cesarja sta se posebno srčno pozdravila in objela. Cesar Viljem pozdravil vse druge prince in jim segel v roke, nadvojvodi Karola Ludovika in Albrehta pa objel ter z vsemi dlje časa govoril. Oba cesarja peljala sta se potem skupno v Schönbrunn; na potu zbrane nebrojne množice pozdravljale ju navdušeno, na kar sta prijazno odzdravljala. V Schönbrunnu poklonili se cesarjema dvorni dostojanstveniki, potem Kalnoky in Taaffe.

Dunaj 11. oktobra. Za predsednika južne železnice kandidirajo: generalni ravnatelj Schüler, baron Pusswald in predsednik Tržaške trgovinske zbornice baron Reinelt. Kandidatura Pusswaldova je brez pomena. Schüler ima mnogo privržencev in tudi sekijski načelnik Wittek se poteguje zanj, a vzlic temu se sodi, da bo postal predsednik najbrž baron Reinelt.

Budimpešta 11. oktobra. Člani avstrijske delegacije so se danes popoldne ob 3. uri sešli, da čujejo predsednikovo poročilo o uspehu storjenih korakov glede preložitve delegacijskih posvetovanj.

Budimpešta 11. oktobra. Od včeraj o polnoči do danes o polnoči primerilo se zopet 27 slučajev kolere; umrlo je 13 bolnikov, 11 jih je bilo odpuščenih iz barake, ker so ozdraveli, bolnih pa je še 104 osob.

Razne vesti.

* (Kolera) se nevarno razširja. Že iz uradnih naznanil je to lahko razvidno, čeprav so ogerska uradna naznanila popolnoma nezanesljiva. V Budimpešti se razširja kolera zlasti v tistem delu mesta, kjer sta največja kolodvora, tako da je sanitarnim oblastvom zlasti paziti na potnike, prihajajoče iz Budimpešte. Tudi v Szegedinu se je kolera razširila tako, da je vlada prepovedala ondodni veliki semenj. — Prav tako se čuje tudi iz drugih okuženih krajev na Galiskem in v Nemčiji, da kolera nikakor še ne pojema.

* (Dunajska gledališka in glasbena razstava) se je včeraj zaprla. Ta razstava, o kateri so posebno Dunajski obrtniki mislili, da jim bo kar čez noč pomogla do blagostanja, končala se je uprav klaverno, kajti deficit je baje ogromen. Strokovnjakom in veščakom je bila razstava sama gotovo v korist, širša publika se pa zanjo ni ogrevala, nego bolj za maskarade, ki so se za aristokrate prirejale pod raznimi pretvezami. V razstavnem gledališču imeli so umetniški uspeh samo češko „Narodni divadlo“ in italijanska opera, čeprav so z vseh krajev sveta prihajale razne družbe. To je v umetniškem oziru ves dobiček te razstave, za katero se je glede reklame storilo toliko, kakor za nobeno drugo.

* (Velikanski teleskop za svetovno razstavo v Parizu) ki bode l. 1899. se bode menda le res izvršil. Te dni sklenil je dotični odsek, da bode teleskop tako velik, kakor vendomski steber. Posrebreno zrcalo tehtalo bode devet ton (90.000 stotov) v premeru bode tri metre, v debelosti pa 50 centimetrov. Ta ogromni daljnogled veljal bode 2 1/2 milijona frankov in bode bržkone poglavitna točka razstave.

Listnica uredništva.

Gospod X. v G. — Vi želite, da bi se „energično“ odzvali ponovljenemu natolcevanju v sobotni številki „Slovenca“ in vprašate nas, kako je s tistima okrožnicama, kateri smo omenili v 220. številki z dné 27. septembra t. l. Na zadnje vprašanje odgovarjamo Vam, da ostanemo pri tem v stvari, kar smo pisali v svoji „Izjavi“ in da naša poborna gospoda v redakciji Slovenčevi dobro vé, da laže, ako očita nam laž. Da bi se pa spuščali zopet v polemiko, čemu? Saj veste, da Vas človek, ki se poniža pod gotov moralni nivò, ne more razžaliti, ako bi tudi hotel. Vidite, tega načela se držimo mi. Sicer pa je dotičnikom le do tega, da bi izvohali naš vir in tega veselja jim ne privoščimo. Pozdravljeni!

Štev. 5. Deželno gledališče v Ljubljani. Dr. pr. 482.

V sredo, dne 12. oktobra 1892.

NORA.

Igrokaz v treh dejanjih. Spisal Henrik Ibsen. Preložil Fr. Svoboda. Režiser gospod Ign. Borštnik.

OSOBE:

Robert Helmer, odvetnik — gospod Borštnik.
Nora, njegova soproga — g. Borštnik-Zvonarjeva.
Ervin, njiju otroci — * * *
Bob, — * * *
Emica, — * * *
Doktor Rank — gospod Danilo.
Gospa Lindenova — gospa Danilova.
Günther — gospod Sršen.
Majriana, pestunja — pri Helmerju gospica Kozjakova.
Helena, služkinja — gospica Pavškova.
Postrešček — gospod Hraštnik.

Igra se vrši v Helmerjevem stanovanji.

Začetek točno ob 1/2 8. uri, konec ob 10. uri zvečer.

Dramatično društvo.

Pri predstavi svira godba slavnega domačega pešpolka bar. Kuhn št. 17.

Ustopnina:

Parterni sedeži I. do III. vrste 80 kr. Parterni sedeži IV. do XI. vrste 60 kr. Balkonski sedeži I. vrste 60 kr. — Balkonski sedeži II. in III. vrste 50 kr. Galerijski sedeži 40 kr. Ustopnina v lože 50 kr. Parterna stojišča 40 kr. Dijaške ustopenice 30 kr. — Galerijska stojišča 20 kr. — Sedeži se dobivajo v čitalnični trafiki, Šelenburgove ulice, in na večer predstave pri blagajnici.

Blagajnica se odpre ob 7. uri zvečer.

Umrli so v Ljubljani:

7. oktobra: Jožef Habjan, delavčev sin, 4 leta, Emonska cesta št. 12, meningitis. — Gregor Košar, črevljar, 45 let, Rimska cesta št. 1, jetika. — Alojz Železnikar, ključarjev sin, 4 mesece, Tržaška cesta št. 39, katar v črevih.

8. oktobra: Alojzija Saunik, pekova hči, 4 mesece, Poljanski nasip št. 48, katar v črevih.

9. oktobra: Ciril Odlazek, železniškega uradnika sin, 1 mesec, Parne ulice št. 17, katar v črevih. — Mihajl Japel, delavčev sin, 5 dni, Črna vas št. 3, oslabiljenje. — Marija Treven, posestnica, 54 let, Tržaška cesta št. 12, apoplexia. — Tine Hörman, posestnik, 52 let, sv. Petra cesta št. 20, paralysis cerebri, post apoplexiam.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močina v mm.
10. okt.	7. jutraj	736.7 mm.	8.0° C	sl. svz.	megla	
	2. popol.	736.2 mm.	14.8° C	brezv.	jasno	0.00 mm.
	9. zvečer	737.4 mm.	8.6° C	sl. sev.	jasno	

Srednja temperatura 10.5°, za 2.8° pod normalom.

Izkaz avstro-ogerske banke

z dne 7. oktobra 1892.

		Prejšnji teden
Bankovcev v prometu	466,620.000 gld. (+ 7,258.000 gld.)	
Zaklad v gotovini	2.819.000 " (+ 846.000 ")	
Portfelj	163,752.000 " (+ 2,549.000 ")	
Lombard	25,118.000 " (— 658.000 ")	
Davka prosta bankovčena rezerva	26,484.000 " (— 5,226.000 ")	

Dunajska borza

dné 11. oktobra t. l.

	včeraj	danes
Papirna renta	96.60 gld.	96.65 gld.
Srebrna renta	96.30	96.40
Zlata renta	114.90	114.80
5% marcna renta	100.20	100.25
Akcije narodne banke	989 —	990 —
Kreditne akcije	310.25	311.30
London	119.70	119.65
Srebro	—	—
Napol.	9.51	9.52
C. kr. cekini	5.69	5.70
Nemške marke	58.77 1/2	58.75
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	140 gld. 50 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	185
Ogerska zlata renta 4%	112	35
Ogerska papirna renta 5%	100	40
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	122
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	118	50
Kreditne srečke	100 gld.	190
Rudolfove srečke	10	22
Akcije anglo-avstr. banke	120	15
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	238	—

Sveže došlo!

MAGGIJEVA zabela za juhe in mesni ekstrakt v posannih kosih po 8 kr. pri J. Buzzonini-ju. (1099)

Izjava.

„Slovenec“ me v podlistku št. 217 zopet napada, da sem svojo v Mohorjevem koledarju priobčeno pravljico „Kitajska cesaričina“ „posnel po tujem izvirniku“. Že lani sem to laž odločno zavrnil, pa „Cirilovci“ so bili tako predrzni, da so svoje obrekovanje ponovili, in ko sem „Slovenec“ poslal drugi popravek in ga zarotil pri njegovem poštenju, se za moj drugi popravek ni zmenil, morda zato ne, ker mu nisem več s paragrafom 19 zagrozil. Rajši je ustregel svojim Cirilovcem, mene, svojega nekdanjega urednika, pa je na sramoti pustil. Sklenil sem takrat, to krivico zavoljo Boga mirno potrpeti. Toda s tem sem „Cirilovcem“ le nov pogum dal in zdaj me neki „Branimir“ (ki si pa ni pravega imena zbral) zopet sumniči. Toraj sem prisiljen na svojo častno besedo še jedenkrat zatrditi, da je „Kitajska cesaričina“ moje izvirno delo. Branimir misli, da je moja pravljica posneta, dokazal pa tega ni, kakor zatrjuje. Če je kedaj bral kako povest, kjer je princezinja svojim snubačem uganjke nakladala, zamorem mu povedati, da sem jaz podobne „storije“ že v mladih letih slišal od starih beračev. Če sem tudi jaz to obliko porabil, iz tega še ne sledi, da tudi vsebina mojega spisa ni izvirna. Po tem takem bi bil vsak novi roman plagijat, ker govori o moških in ženskah, kakor prejšnji romani; kdor bi hotel roman spisati, da bi ga Ljubljanski bogoslovci za izvirnega pripoznali, moral bi ga torej pisati o jelenih ali pa o srnah. Če je „Slovenec“ kritik pošten, naj primerja moje uganjke s tistimi, o katerih misli, da so mi služile za izgled. Ako najde, da so moje uganjke posnete ali prestavljene, naj me imenuje največjega sleparja; ako pa vidi, da so izvirne, naj mi poverne mojo pisateljsko čast! Do zdaj je bil pregovor, da „kar se ne stori se ne zve“, to je kdor nikogar ne ubije, tudi zavolj uboja sojen ne bo. „Slovenec“ je pa ta pregovor ob veljavo spravil, ker on sodi ljudi zavolj plagiatorstva, ki tega niso nikdar zakrivali. To je menda zahvala za to, ker sem „Slovenca“ vedno branil, ko so ga že vsi drugi zapuščali. Sicer pa mislim, da Ljubljanski bogoslovci niso poklicani kritikovati stare pisatelje. Da slovensko občinstvo zve, kako „Slovenec“ postopa, moram še dostaviti, da sem o tej zadevi poslal popravek „Slovenec“. On pa ga noče vsprejeti in pravi v listnici št. 223, da moje ime v št. 217 ni bilo imenovano, torej tudi razžaljen ne smem biti. Pazljivi čitatelji časnikov se pa gotovo še spominjajo, da sem lani jaz in nihče drugi „Slovenec“ s tožbo zažugal, ker mi je plagiatorstvo očital; če tedaj „Slovenec“ letos spet pravi: „jeden je celo s tožbo žugal, ko smo mu očitali, da je spis po tujem izvirniku posnel, pa nismo preklicali, ampak dokazali (??), da je res etc.“, potem bo vsak vedel, da to meni mar gre če prav moje ime ni imenovano. Ali je tako postopanje pošteno in spodobno? Glavna stvar je vendar moja razžaljena pisateljska čast, „Slovenec“ mi jo jemlje, pa jo noče povrniti in se skriva za zvite izgovore. Naprosil sem torej „Slovenski Narod“ naj resnici na ljubo priobči moj popravek. „Slovenec“ kritik pa naj dokaže, da je moja povest posneta, pa vsebina, ne samo oblika, ali pa naj prekliche. Če tega ne stori, naj ga sodi po zasluženju pošteno slovensko občinstvo.

(1137)

Filip Haderlap.

K št. 7471 od 1. 1892.

(1090—3)

Aviso.

Dné 15. oktobra 1892, ob 11. uri dopoldne, vršila se bode pri c. in kr. intendanciji 3. voja v Gradci pismena ponudbena obravnava radi prodaje 26.642 komadov rabljivih in 272 komadov nerabljivih kapuc iz kavčukovine, nahajajočih se v postajah Gradec, Celovec, Maribor, Ljubljana, Trst, Celje, Gorica, Pulj, Radgona in Ptuj.

Natančnejši pogoji za udeležbo pri tej obravnavi razvidijo se iz razglasov, ki so vsakemu na vpogled pri intendanciji 2., 3., 13. in 14. voja, potem pri dotičnih vojaških postajnih poveljstvih, potem pri vojaških oddelkih (zavodih), porazmeščenih v dotičnih postajah, mestnih svetovalstvih in vseh trgovskih in obrtnih zbornicah v področji 3. voja.

V Gradci, septembra meseca 1892.

C. in kr. intendancija 3. voja.

Maribor na Dravi. Hiša

Z vrtom in dvema stranskima poslopjema

v kateri je pekarija in gostilnica, ki vrže na leto najemnine v vsem 1600 gld., proda se za 24.500 gld.

(1083—5)

Povprašati je pri lastniku gosp. Frideriku Schediwy, v Gradci, Annenstrasse 19.

Tinktura zoper kurja očesa.

Najvarnejše in najboljšo sredstvo, da se odpravijo kurja očesa, zagnanci in žulji. Na kurje oko ali na zagnanec se skozi 5—6 dnij ta tinktura zjutraj s čopičem, ki je v steklenici, dobro namaže, ko to preteče, se vzame mlačna kopel, potem se kurje oko lahko z nohti izvzame. Steklenica stane 25 kr., 10 steklenic 2 gld.

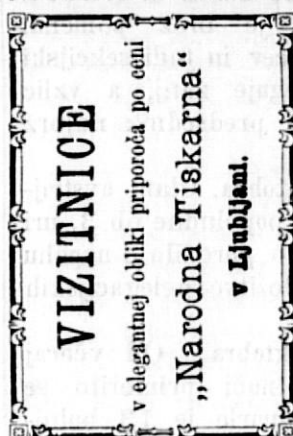
Piccoli-jeva lekarna „Pri angelju“
v Ljubljani, Dunajska cesta.

Vnanja naročila se proti povzetju svote
točno izvršujejo. (59—10)

KARL TILL

Ljubljana, Špitalske ulice 10.

Potezna peresa, tuš, plovec, svinčniki, varovavec za svinčnike, naprave za špičenje svinčnikov, papir za pisma, bronove barve, bronov prašek, usnje in jermeni za knjige, karmiova tinta, papir od lepenke, kemična tinta, kineški tuš, kompendije, zavitki, krivuljna črtala, trikotni, poštevance, gladila, barvne skrinjice, barvni klinčki, peresnice, držala za peresa, peresni nožki, peresni tuli, molitveniki, zlatoškoljke in srebroškoljke, zlata in srebrna tinta, pisala, naprave za špičenje pisal, zeleni volk tekoč. II. (5)

Št. 285.

Razglas.

(1182—1)

V Slovenjegraškem okraji je razpisana

služba okrajnega zdravnika

z letno plačo 600 goldinarjev.

Pismene prošnje z dokazi, razen doktorstva zdravilstva in kirurgije in tačasne službe v kaki zdravilnici, tudi popolnega znanja slovenskega jezika, pošljejo se naj do 15. listopada t. l. podpisane okrajnemu odboru. Zdravnik ima svoj sedež v Slovenjem gradci.

Službena pravila (dolžnosti) izvedo se pri podpisnem odboru.

Okrajni odbor v Slovenjem gradci

dné 5. vinotoka 1892.

Lepo in bogato s pristnim zlatom pozlačene

nagrobne križe

in (1135—1)

veliko zalogo različnih
železolitih in ploščevinastih

pečij

priporočila po nizkih cenah

Andrej Druškovič

trgovec z železnino
v Ljubljani, Mestni trg št. 10.

Uzorci križev pošiljajo se na zahtevanje.

KATHREINER'JEVA

Kneipp'ova
sladna
kava.

Neprekošen primesek navadni kavi.

Pristna samo s to varstveno znamko. Svari se pred ponarejanjem.

(1089—5)